

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، الق
آیلغی (۳۵) غروشدور .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، الق
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الماده نوبیه قبول
اولنور . درج ایدلین یازیلر اعاده
اولونغاز .

اخطارات

رساله مزدن آندیقنی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلری هرهانکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوتاقی
اولسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچسون آبونه اولالرک
آدرسلرینک فراغسزجه ده یازلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندردلیکی زمان تهیه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور

حیات اقبال اسلامیه

پکین ده اسلامیتک وضعیت حاضرده سی

امریکان قسیمیون [۱] فرقه سینه منسوب اولوب چین ایمپراطورلغینک پای تختی اولان پکین شهرنده اقامت ایدن میستر (چارلس ل. عوجلوی) Th. L. Ogilvie، لوندرده پروتستانلر طرفندن نشر اولونان «عالم اسلام» مجموعه سنده پکین شهرنده کی مسلمانلرک نفوسی ایله جوامع شریفه نک مقداری حقنده بر مقاله نشر ایدیورلر که بزه مجهول رجوق معلوماتی محتوی اولسی حسیله بوجه زیر ترجمه ونقل ایدیورلر. مع مافیه کمال بیطرفی ایله یازیلش بر مقاله صورتنده تاقی اولوناملی، احتیاط ایله اوقونملی در:

«بنم بیلدیکمه کوره، پکین ده ساکن مسلمانلرک نه مقدار نفوسی، نه ده جامعلری شیمدی به قدر لایقیه معلوم اوله مامشدی. معابد اسلامیه نک مقدارینه دأر استحصال ایتش اولدینگ معلوماتک صحتنده آرتیق شبهه به محل یوقدر. فقط مع التأسف پکینده کی نفوس اسلامک مقدار حقیقیه سی تعیین ایتش جامعلرکی قولای برشی دکدر، بناء علیه تحریر نفوس ایدیلنجه به قدر بو خصوصده قطعی برشی سوبلک ممکن دکدر. یالکیز اولدقجه صحتیه قریب اولوق اوزره بر تخمین یابه بیایر.»

اخیراً پکین شهرینک داخلنده و خارجنده بولونان بتون جامعلری زیارت ایتشک بختیارلغنه نائل اولدم. جامعلری زیارت وسیله سیله کرک آخوندلر [۲] کرک اهالی ایله تماسده بولونمق فرصتی ده قاجیرمادم. بوسیله مسلمانلرک طرز عبادتلیری کوزمله کوره رک برچوق مسائل حقنده اولردن معلومات آله به ده موفق اولدم.

اجرا ایتش اولدینگ تحقیقاتک نتیجه سی بوجه آتی در: پکین شهرینک (چینی) دینیان قسم شمالی سنده و (تاتار) دینیان قسم جنوبی سنده سورلرک داخلنده و خارجنده کائن بتون جامعلرک کون اوتوز ایکی دن عبارتدر. بری مستثنا اوله رق، جامعلرک کافه سنده برر آخوند، یعنی بررملا واردر. بو آخوندلرک قرآنی اوقوبه بیله جک قدر عرب لساننده محدود بروقو فلری واردر. استشد ایتدیکم مسجد ایسه (چین تصوف سیانغ) محله سنده کائن ک کوچک جامعدر که بونک آخوندی ده حقیقه برقبو جیدن عبارتدر!

هر برده اجرا ایتدیکم تحقیقاته کوره پکین شهرنده ۵۹۴۹ اسلام عائله سی موجود اولدینگنی اوکرندم. آشاغیده تفصیلاً یازلمش اولان رفلرک ارانه ایتدکلری وجهله بو عددک حقیقه مقارن اولسی غالبدر.

[۱] ایلک ایکی عصر میلادیده کلیساده، یعنی قدیم نصاراده، رهبانیت یوق ایدی؛ رؤسای روحانیه (قسیس) یعنی «پیر و اختیار» عنوانی طاشیرل ایدی. یونانجه «پره زوبتروس» کلمه سندن اقتباس اولنان Presbyterian پروتستانلر فرقه لرندن برمه مبددر.

[۲] چینه بولره «آخونک» دیرلر.

چینلرک اسکی اعتبارلرینه کوره سکیز آغز برعائله یی تشکیل ایدر ایتش. فقط چینجه (مسلمانی) تسمیه اولنان مسلمانلر حقنده بو عدد برحد وسطی اوله رق قبول اولنه من. اسلام عائله لری بری بری اوسته بشر نفوس اعتبار ایده جک اولورسه ق حقیقه ده زیاده تقرب ایتش اولورلر. تعدد زوجاتی تجویز ایدن بر دین منتسبلرینک عائله افرادی بویه آز اولسی شابان تعجبدر. بونک سببی آراشدیرمه جق اولورسه ق فقیرلکده بولورلر. اسلامدرخی چینلرلر کی فقرادر. ایچلرنده برقادیندن فضله زوجات ایله متأهل بولنان مسلمانلرک نادردر.

واقعا بعض مسلمان عائله لرده اون سکیز قار چوق بولندیی کورولمشد. فقط بونک مستنابر حالد. علی الاکثر عائله لریکی اوج چوقدن عبارتدر. بناء علیه عمومی بر تخمینیه کوره بهر عائله بش کشی اعتبار اولونه بیلر. شو حالده پکین شهرنده کی اسلاملرک عددی اوتیز بیکی تجاوز ایده من.

(ویلیامس) لک «ملک وسطی» نامنده کی اثرینه کوره ۱۸۶۰ - ۱۸۷۳ اون اوج سنه دوام ایدن قانصوح اختلالی زماننده پکین ده ایکی یوزبیک مسلم وار ایدی. دیگر بر محرر (روحال) «چینه اسلام» نام اثرنده ۱۸۷۳ سنه سنده پکین ده ۱۳ جامع ایله یکریمی بیک اسلام خانه سی موجود اولدینگنی سوبایور. شمدی آکلاشیلیمیان برشی وارسه اوده ۱۸۶۷ تاریخندن بری جامعلرک عددی ۱۲ دن ۳۲ به ترایدی، عائله لرک مقداری ده یکریمی بیکدن آلتی بوقدر بیکه ایندیکی در! بنم تحقیقاتک صحتی کوسترر مفصل ارقامی بر وجه زیر درج ایدیرم:

نیه ر شون چیه من (شمالی شهره ناظر اولان قبو)
جنوبی شهرده اسلام عائله لری:
(نیوجیه) ده ۲۰۰۰۰ — چیائو تزوه و تونغ ده ۱۱۰۰۰ — تیائوچو-هوتونغ ۴۰ — دیگر ایکی محله ده ۸۰۰
شمالی شهرده اولان اسلام عائله لری:

نیوجو هوتونغ، شوی هوتونغ و دیگر بر محله ده ۱۶۰ — فن تزو هوتونغ ده ۸۰ — هوی تزونغ ده ۴۰ — پنغ تزومن (شهرک خارجنده)، چیه یه ده ۱۰۰ — سالی هود ده ۶۰ — پنغ تزومن (شهرک داخلنده) چین شیه فنه چیه ۴۰ — شیه تاوپیه ده ۲۰ — نهن کویه (شهرک خارجنده) خانه ۶۰ — تاکوام (شهرک داخلنده) ۲۰۰ — ماتیه (شهرک داخلنده) ۲۰۰ — ان تیغ نهن کوان (خارجنده) ۲۰ — اره تیائو هوتونغ (شهرک داخلنده) ۲۰۰ — اره لی جوانغ (شهرک خارجنده) ۴۰ — نزه سیانغ (داخلنده) ۳۰ — چوانغ چیه (خارجنده) و هسیه یفو خارجنده ۲۰۰ — پالی جوانغ «۲ م انکایز میل مسافه سنده» ۴۰ — نیوانغی هوتونغ «شهرک خارجنده» ۱۰۰ — لوی تصونغ هوتونغ «خارجنده» ۸۰ — صوچو-هوتونغ «داخلنده» ۱۳ — چین تصوه سینغ ۷ — تونغ صو یو ۱۰۰ — تنغ تزوجیه ۱۴ — نزه یه ۱۰۰

جامعلرک ایچریسی کوزل بر حالده بولمقله برابر — رایکی مستثناسیله — خارجلری بک جالب احترام بروضعیتده در. بتون بوجامعلرک حوالی سنده غایت تمیز و مکمل شاعروانلر واردر.

آخوند کونده بش وقت جماعته ادای نماز ایدر. نمازدن اول

آخوند آره صره چینجه وعظایدر. بنم استحصال ایندیکم معلوماته بناه موعظه باینده قطعی بر قاعده لری یوقدر. بر راپوره کوره سنه ده ایکی دفعه رسمی موعظه لری چین لسانیه اجرا اولئیورمش. بومواعظه آخوند حضرتلری اهالی به اخلاق حسنه بی توصیه ایدر. احکام قرآنی آ کلاتیر، والحاصل اولره ای نصایحه بولنور. دیگر بر راپوره کوره هفته ده بردفنه قیصه بروعظ واردر.

کچنلرده چین خرسیتیانلرندن برحیم مسلمانلر حقنده بکا شوبیانانده بولندی: «خرستیان اولمازدن اول بردوستمه برلکده جامعه کیدردم. مسلمانلرک عبادتلرنده مشهود اولان ساده لک، وجدیت، ومواعظک صمیمیتی بکا اوقدر تاثیر ایدردی که، اگر اوزمانده خرسیتیانلرک نفوذی بکا راست کلمه سایدی هر حالده مسلمان اوله جنم محقق ایدی.»

چین مسلمانلری دیگر مملکتلرده کی قرده شلری کی اذانی مناره ده اوقومازلر. چونکه جامعلرک مناره سی یوقدر. صوکر اهالی اسلامیه نك خانه لری اکثریا مسجددن اوزاق بر محله بولونیور. بونکچون آخوند وظائف سارهنه مؤذلکی علاوه ایتک کلقتنده بولنمایور. بونک دیگر بر سبیده شبهه سز چینیلرک تعرض واستهزایینه میدان ویرمه مکدن عبارتدر. تکمیل اهالیسی مسلم اولان مخله رده بالطبع اذان اوقنور. مثلاً شهرک غرب قیوسنک خارجنده کائن (سانلی هو) کوچوک اسلام قریه سنده اذان اوقنور.

جامع لری میاننده بشنک ذکرى بالخاصه شایان دقتدر. چونکه بونلر ایمپراطورلر طرفندن یا انشا، یا خود تعمیر ایدیلشلردر. اک اسکی جامع شریف اولان [نیوچیه] ۹۶۰ ایله ۱۲۷۸ تاریخ میلادیده اجرای سلطنت ایدن (صونغ) سلاله سی زماننده انشا اولمشیدی. اوسلاله نك ابتدای سلطنتلرنده ایلك دفعه اوله رق اسلاملر بکیننده اقامت ایتکه یاشلامشلرایدی.

(مینغ) سلاله سی زماننده (۱۳۶۸ - ۱۶۴۸) ایمپراطورلردن بری بوجامی کندی طرفندن تعمیر و تزین ایدره ک اونى (لی پای سسو) Li PiaSsu (سرای عبادت) دییه تسمیه ایتمشیدی. هر جامعک اسجده کاه، عنوانه مالک اولمسی طبعی ايسه ده، بو عنوان (نیوچیه) جامعک اسم خاصیدر.

ایمپراطور چینینگ تعای (۱۴۵۰ - ۱۴۵۸) (تائغ سسویماى لو) محله سنده کی جامی یا انشا، یا خود تعمیر ایدوب اونى (چینگ چهن سسو) یعنی «پاک و حقیقی معبد» عنوانیه تلقیب ایتمشیدی. بو اسم عمومیتله جامعلرک قبولری اوزرینه ده یازیلشدر.

۱۵۷۳ - ۱۶۲۵ اجرای سلطنت ایدن ایمپراطور (وان لی) «یره تعیائوهو تعونغ» محله سنده کائن مسجدی یا انشا، یا خود تعمیر ایدره ک اونى (فامینگ سسو) یعنی «معبد شریعت ونور» عنوانی مبجل ایله تسمیه ایتمشیدی. بو حکمدار «چین شین فنه چیه» ده دخی بر جامع انشا ایدره ک اونى ده (پوشوسسو) یعنی «معبد ترقی و جاودانی» نامیه اطلاق ایتدی.

مسلمانلر (هسیا و چینغ) یعنی «کوچک بانیو» = آبدست آلیرلر. بیوک هفته لک عبادتلری جمعه کوننده زوالی ساعت ایکیده هپ برلکده ادا ایدرلر. بو جمعه نمازندن اول هر کس (تاجینگ) = «بیوک بانیو» - غسل - آلیر و یکی اثواب اکتسا ایدر. اوتوز ایکی جامعده جمعه نمازنده بولنانلرک عددی وسطی اوله رق ۸۴۳ کشیدن عبارتدر. ایام سسارده بعض جامعلرده بر قاج مصلی بولنور ايسه ده بعضلرنده آخونددن بشقه کیمسه بولنماز. بونک سبی ایشله مشغول اولمیری در. زیرا بواهلینک قسم اعظمی فقرا اولدینی ایچون ایشلمکله معیشتلری تأمین ایدرلر.

آخوند اولمق ایستین برکنج طلبه اون سنه عربجه و علوم دینیه تحصیلده مجبوردر. امتحانی کچیردکن صوکره منحل اوله حق اخوندانه تعیین اولنور. آخوند جماعت طرفندن تعیین قلنور. بر کون اختیار بر آخوند کلوب بندن معاونت رجا ایتدی. ایشیتدیکمه کوره بو آدم قاوغاجی اولدینی ایچون هیچ بر جماعت کندوسنی استخدام ایتئیورمش! آخوندلر، جامعلره مربوط اولان وقف خانه لرنده مجباً اقامت ایدر. جماعت مقتدر اولدینی قدر اولره آیلق ویرر. بیوک جماعت آخونلرندن ماعدا، دیگرلرینک مقدار معاشری آیده بش «تایل» یعنی سکسان بوقدر غروش راده لرنده در. آخوندلر اکثریا ییباخی وغربا بولندقلری ایچون بکاردرلر. بو آخونلرک قسم اعظمی لسان عربی پک آز بیلیرلر. بوده آنجق قرآنی اوقومقدن عبارتدر. لکن بعض آخوندلر بو لسانی پک ای بیلیرلر.

پکین علماسی میاننده اک مشهورلری (وانغ حا او جان) ایله (چانغ چمینغ یون) حضراتیدر. بونلرک برنجیسی (نیوچیه)، دیگرى ايسه (چیا اوتزو هو تعونغ) محله لرنده اقامت ایدرلر. بو ذوات محترمه نك هر ایکسی مکة معظمه بی زیارت ایتشلردر، چانغ چمینغ یون ایکی کره ادای حج شریف ایتشدر. بو ذات درسعات ایله قدس شریفی، موسقوا و پترسبورغ شهرلریله برابر دیگر مراکز مهمه بی ده زیارت ایتشدر. جان افندی حضرتلری پکین ده کی چینیلر نزدنده پک معروف و محترمدر. بنم بیلدیکمه کوره منحصرأ محمدی اوله رق پکینده علی رضا افندی اداره سنده یکانه بر مدرسه واردرکه اوده وانغ حا او جان آخوندک جامع شریفه مربوطدر. (باق «چینده اسلامیت» اثرنده ۲۹۲ صفحه). بونک ماوانیده یاقینده استانبولدن مواصلت ایده جکدر [۱] مکتب منحصرأ ذ کوره کشاد اولمشدر. تحصیل عربجه و چینجه اجرا اولمقده در. مسلمان چوجوقلری اکثریا چینیلرک مکاتبه دوام ایدرلر.

پکین ده کی نسوان محمدیه پچه استعمال ایتزلر. فقط جامعده نماز قیلملری ممنوعدر. جامعلرد، پارماقلق و قفس بولندینی ایچون اسلام قادینلری معبدک خارجندن خطبه و تلاوت قرآنیه بی دیکرلر. مع مافیه اوده ایستدکلی قدر نماز قیله بیلیرلر.

[۱] بو معله یقینده پکینه مواصلت ایتشدر. عوجیلوی

هیچ برشی یوقدر . بناء علیہ بومسلمانلر . دها ایسنی بولدقہ مالک بولدقلری شی ایله قناع واکتفا ایده جکاری طبیعیدر .
شمدی بوقوم وزیرینه اجرای تأثیر ایتک اوزره . مسیح ک تبعه سنه قیو آچیدر . (!) بوده غایت دوستانه بر صورتده تعالیم عیسویه پی پروپاگاندا ایتکله ممکن اولور . بونک اجرای ده اولنرله معاشرت و اختلاطی تزید ایتکله قابل اوله بیلیر . پیغمبر [صلی الله علیه و آله] ایتی اولان بو خالقک « خریستانلق اسلامیتک عینی در » دییه بسله دیکی یا کلس فکردن استفاده ایدوب اولنری دها تکمل برنوره (!) سوق ایتلی یز . شمدی یه قدر بو خصوصده هیچ بر تشبث وقوع بولما مشدر .

مکاتیب

هندستانه مکتوبلری :

مغول امپراطورینک آثار بر کزیده لری

دهلی ده کی موزه مختوبانی

- (۱) بهادر شاهک حرمنه مخصوص زمینی فس رنگلی اییکدن معمول و صیره ایشلمالی بر نماز سجاده سی . طولی بر متری و عرضی اوچ چارلیک مقرر در .
- (۲) چیچکلی ، اییکلی و کنارلری صیرمه لی اولان صوک مغول پادشاهی (بهادر شاه) ک انتاریسی . اوزافدن شال کی کورونبور .
- (۳) بشکلی و خالص صیرمه دن معمول بهادر شاهک شالواری . اوچقوری صیرمه لی اولوب ، ایکی پوسکولی ده واردر .
- (۴) مغول امپراطور یچه لردن ، حسن و آئینه مشهور (زینت محل) ک خالص اییکدن معمول قرمز رنگلی بر باش اوزتوسی . بوکا هندایلر اردو لسانیه (ساری) دیورلر .
- (۵) مشار الیهانک طورونج رنگنده اییکلی برطیش طونی .
- (۶) ینه مشار الیهانک « فستق ایچی رنگنده بولان صیرمه لی دیگر برطونی .
- (۷) قطب منار ایله باغچه سی ارانه ایدن و موزاییق طاشلردن معمول بر قابو . غایت قیمت داردر .
- (۸) دهلی شهرینک خیلان درسی اوزرنده ترسیم ایدیلن اسکی بر خریطه سی .
- (۹) براسکی ساعت . قالی هندستان آغا جلرینک کراسته لریله قیل دیشندن معمولدر .
- (۱۰) صیرمه لی و اییکلی بر سفره اورتوسی . رنگی قاچشدر .
- (۱۱) امپراطور یچه نک طورونج و کنارلری مائی اییکدن معمول کنیش برطونی . بونی ایش اساننده کیرمش .
- (۱۲) صیرمه لی بر بوغچه .
- (۱۳) امپراطور یچه نک بورونجکی بر چارشاف .
- (۱۴) مغوللر طرفندن تنظیم اولنان مذکور قلعه نک فنی و هندسی بر پلان .
- (۱۵) امپراطور یچه نک برقیصه یلکی .
- (۱۶) قرمز اییکلی و صیرمه لی نفیس بر سجاده .
- (۱۷) مائی زمین اوزرنده بشکلی و صیرمه لی ایشتمش برطون .
- (۱۸) صیرمه لی دیگر برطون .
- (۱۹) صچاقلری خالص صیرمه دن معمول یشیل رنگلی بر چارشاف .
- (۲۰) ابری بشکلی ، مور رنگلی اییکدن معمول بر چارشاف دها .
- (۲۱) مغول پادشاهلرینه مخصوص اوق اوجلری ، بالظه یه بکزر بر ساطور بریای ، آلتون ایشلمالی بر بالظه ، دیکنلی و غایت ظریف چلیک بر چوماق .
- (۲۲) پنجمن معمول بر باق اوزرنده بر آووج . بونکله مغول پادشاهلری هند دکزی اوزرنده کی حاکمیلری کوسترمک ایسته مشلردر .

« هوی - هوی » لر [۱] بودرت مسجدی « بیوک جامع » دییه یاد ایدرلر ایسه ده ، بونلردن آنجق برنجیسی حقیقه جسم بر بنادر .
بشنجیسی « هوی تزوینغ » نامنده کی جامعدر که اونی ده امپراطور جمیعن لونغ (۱۷۳۶-۱۷۹۶) بر مسلمان جاریه سی ایچون انشا ایتشدی .
[« چین ده اسلام » صحیفه ۹۲] . بونای محتم اوزرنده برده قله باید بر مشید . بو قله مشار الیها جاریه پی قهرلی سیر ایدرکن سر ایدن کندی اونی تخطر ایدوب متسلی بولندیر مقصدیله انشا ایتدیرلشدی . خانم مشار الیهانک اسمی (النا) ایدی .
جینیلرک بو « اسیر خاتون » حقنده کی حسیاتلری پک دها قدر توجه کارانه کورونمه بور . چونکه مشار الیهانک اقامته تخصیص اولونان سرای بکون حکومت جمهورییه اشغال ایتشدر .

النا زماننده بوجامعک اطرافنده کی محله تمامیه تانار اهالی مسلمنه سیله مسکون ایکن بکون آنجق الی آلتش خانه دن عبارتدر .
اسلاملرک سجیه عمومیه سنه کانجه ، شایان قید اولق اوزره علپلرنده هیچ برشی یوقدر . جینیلر اولنری خیر سزلقه اتهام ایدرلر سده . هر حالده کندیلری دها خیر سزدر . مسلمانلر غایت مشفق انسانلردر .
پکینده کی مسلمانلر چیچه متکلم بولسدقلری جهته بونلره نفوذ ایچون لسان عربینک بر کلمه سی سیله اوکر نمکه حاجت قالمایور .

مسلمانلر بعض اعتیادات خصوصیه لری مناسبیه قومشولری بولنان جینیلر ایله پک آز اختلاط ایدرلر . بونلر قومشولردن دها تمیزدرلر . مسلمانلر خنزیر ائی ییمدکلی جهته جینیلر ایچون اولنر ایله اختلاط و مسافرت صوک درجه ده مشکندر .

پکینده بیوک مغازلر ایله صرافیه جیلک ایدن بعض زنکین مسلمانلر بولونقله برابر قسم کلیسی محلیه جیلک ، قصابلق ، نقلیاتجیلک کی صنعتلر ایله اشتغال ایدرلر .

بنم مستخبرانه کوره . پکینده بتون چین مسلمانلری تمثیل ایدن غایت منظم تشکیلاته مالک بر جمعیت اسلامیه موجوددر . بو جمعیتک اسمی « چنغ چنغ هوی چیاو » در . جمعیت مذکور نک رئیس اولی « ما چنغ وو » نامنده بر ذاتدر . بونک رئیس نایسی ایسه پکینی « وانغ حانجان » در . « قامنغ سو » جامی امام معاونتک بیاناتنه کوره ، کچن سنه پکینده عقد اجتماع ایدن جمعیت مذکور نک عمومی قونفره سنده بتون چین ولایاتندن کوندریلن یوز مبعوث اثبات وجود ایتشلردی . بو ، ایلك قونفرانس اولق حسبیه اسلاملرک انتباه و موقعلری حقنده شایان دقت بر حرکت تشکیل ایدر .

دین نقطه نظرندن ، اسلاملر قومشولرینه نسبتله نامتناهی درجه ده یوکسکدرلر . بونکچون کندی دینلردن دها ایسنی کورمدکلی وجهله طبیعی اولندن ممنوندرلر . دیگر مالک اسلامیه ده موجود بعض فناقلر بوراده بولونمایور . بونلرنده نفاق وعدم خوشنودی پی انتاج ایدمک

[۱] جینیلر مسلمانلره « هوی هوی » دیرلر .